

*Republika Hrvatska
Splitsko-dalmatinska županija
Općina Podgora*

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE PODGORA za razdoblje 2022.-2025. godine

V1

Podgora, 2021.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	1
1. UVOD	2
2.1. Samoupravni djelokrug	2
2.2. Tijela općine i ustrojstvo	3
2.3. Vizija	4
2.3. Misija	5
3. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA	6
3.1. Prostorna i okolišna razvojna dimenzija	6
3.2. Infrastrukturna razvojna dimenzija	8
3.3. Društvena razvojna dimenzija	12
3.4. Gospodarska razvojna dimenzija	21
4. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA U PODRUČJU NADLEŽNOSTI SAMOUPRAVNE JEDINICE S OBRAZLOŽENJEM NJIHOVA ODABIRA	25
5. POPIS MJERA S KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA REZULTATA	26
6. INDIKATIVNI FINACIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU MJERA, AKTIVNOSTI I PROJEKATA	36
7. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE	37
8. DRUGI RELEVANTNI PODATCI O MJERI	38
8.1. Utvrđivanje doprinosa mjera JLP(R)S-a ispunjenju obaveza uređenih posebnim nacionalnim propisima	38
8.2. Utvrđivanje doprinosa mjera JLP(R)S-a provedbi zajedničkih prioriteta Europske unije	39
8.3. Utvrđivanje doprinosa mjera JLP(R)S-a provedbi ciljeva/ podciljeva održivog razvoja UN Agende 2030	39
POPIS SLIKA I TABLICA	41

PREDGOVOR

Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017), Općina Podgora po prvi put ima obvezu izrade kratkoročnog akta strateškog planiranja - Provedbenog programa, kojim se određuju prioritetne mjere i aktivnosti za provedbu posebnih ciljeva povezanih drugim aktima strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za Splitsko-dalmatinsku županiju. Isti se donosi za razdoblje trajanja mandata načelnice Općine Podgora (do svibnja 2025. godine), a temelji se na prijedlogu proračuna Općine Podgora za 2022. godinu s projekcijama za 2023. i 2024. godinu.

Prva inačica Provedbenog programa općine Podgora 2022.-2025. (V1) oslanja se izravno na strateške ciljeve krovnog nacionalnog dokumenta - Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, dok će se isti uskladiti s Planom razvoja Splitsko-dalmatinske županije za period 2021.-2027., po njegovom donošenju.

Provedbeni program općine Podgora 2022.-2025. godine sastoji se od 8 mjera, usmjerenih na ostvarenje ciljeva koji se odnose na 4 prioritetnih područja u skladu s djelokrugom rada Općine Podgora, a ujedno doprinose ostvarenju strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije RH 2030, kako slijedi:

1. Učinkovita i uključiva javna uprava i usluge
2. Unaprijeđena i dostupna javna i društvena infrastruktura i usluge
3. Sigurnost i kvaliteta života svih dobnih i ciljnih skupina
4. Razvoj cjelogodišnjih gospodarskih aktivnosti i jačanje gospodarske konkurentnosti

Ujedno, Provedbeni program definira viziju, misiju i djelokrug rada Općine Podgora te sadrži kratak opis izazova i razvojnih potreba koji će adresirati provedbom istoga. Također, sadrži i okvir za praćenje i izvještavanje kojim će se omogućiti njegovo prilagođavanje i revidiranje ako se ne postignu postavljeni ciljevi, a pokazatelji rezultata bit će biti dodatni argument u obrazloženju prijedloga proračuna Općine.

1. UVOD

Općina Podgora osnovana je dana 29. prosinca 1992. godine. Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj Općina dobiva status pravne osobe i jedinice lokalne samouprave (NN 90/1992).

Općina Podgora nalazi se u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a unutar županije pripada prostornoj cjelini Makarskog priobalja. Prostor općine sa sjeverne strane graniči s Gradom Vrgorac te malim dijelom s općinom Zagvozd, na istoku s općinom Gradac, a na zapadu s općinom Tučepi. Stari dio naselja, poštujući prirodne odlike terena (poljoprivredno i drugo korisno zemljište), se grupirao na najsjevernijim prostorima podbiokovskih padina. Nasuprot tome, pojavom turizma, novi dio naselja nastaje isključivo uz obalnu crtu koristeći prostor u neposrednoj blizini mora koji predstavlja osnovni gospodarski resurs.

Općinu čini pet naselja: Drašnice, Gornje Igrane, Igrane, Podgora i Živogošće. Površina općine iznosi 77,45 km², a prema Popisu stanovništva iz 2011. godine broji 2.518 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti je 32,51 st/km². Sjedište Općine je u naselju Podgora.

2.1. Samoupravni djelokrug

Općina Podgora u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području ,
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Općina Podgora obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga sukladno posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. članka 15. Poslovi iz samoupravnog djelokruga detaljnije se utvrđuju odlukama Općinskog vijeća i Općinskog načelnika u skladu sa zakonom i Statutom općine.

2.2. Tijela općine i ustrojstvo

Tijela općine Podgora su Općinsko vijeće i Općinski načelnik/ica.

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave, koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine, te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom. Općinsko vijeće čini 11 vijećnika.

Općinsko vijeće:

- donosi Statut Općine,
- donosi Poslovnik o radu,
- odlučuje o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine,
- donosi proračun i odluku o izvršenju proračuna,
- izrađuje godišnje izvješće o izvršenju proračuna,
- donosi odluku o privremenom financiranju
- odlučuje o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina Općine Podgora čija ukupna vrijednost prelazi 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina, odnosno čija je pojedinačna vrijednost veća od 1.000.000 kuna),
- donosi odluku o promjeni granice Općine Podgora
- uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih odjela i službi,
- donosi odluku o kriterijima za ocjenjivanje službenika i načinu provođenja ocjenjivanja,
- osniva javne ustanove, ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe, za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu,
- daje prethodne suglasnosti na statute ustanova, ukoliko zakonom ili odlukom o osnivanju nije drugačije propisano,
- donosi odluke o potpisivanju sporazuma o suradnji s drugim jedinicama lokalne samouprave, u skladu sa općim aktom i zakonom,
- raspisuje lokalni referendum,
- bira i razrješava predsjednika i potpredsjednike Općinskog vijeća,
- bira i razrješava predsjednike i članove radnih tijela Općinskog vijeća,
- odlučuje o pokroviteljstvu,
- donosi odluku o kriterijima, načinu i postupku za dodjelu javnih priznanja i dodjeljuje javna priznanja,
- donosi odluke i druge opće akte koji su mu stavljeni u djelokrug zakonom i pod zakonskim aktima.

Općinski načelnica zastupa Općinu i nositeljica je izvršne vlasti Općine. Mandat općinskog načelnika traje četiri godine.

U obavljanju izvršne vlasti Općinski načelnik:

- priprema prijedloge općih akata,
- izvršava i osigurava izvršavanje općih akata Općinskog vijeća
- utvrđuje prijedlog proračuna Općine i izvršenje proračuna,

- upravlja nekretninama, pokretninama i imovinskim pravima u vlasništvu Općine u skladu sa zakonom, ovim Statutom i općim aktom Općinskog vijeća,
- odlučuje o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina Općine Podgora čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, a najviše do 1.000.000 kuna, ako je stjecanje i otuđivanje planirano u proračunu i provedeno u skladu sa zakonskim propisima,
- upravlja prihodima i rashodima Općine,
- upravlja raspoloživim novčanim sredstvima na računu proračuna Općine,
- odlučuje o davanju suglasnosti za zaduživanje pravnim osobama u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu Općine i o davanju suglasnosti za zaduživanje ustanova kojih je osnivač Općine,
- donosi pravilnik o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine,
- imenuje i razrješava pročelnika Jedinственog upravnog odjela,
- imenuje i razrješava unutarnjeg revizora,
- utvrđuje plan prijema u službu u Jedinственi upravni odjel Općine,
- predlaže izradu prostornog plana kao i njegove izmjene i dopune na temelju obrazloženih i argumentiranih prijedloga fizičkih i pravnih osoba,
- usmjerava djelovanje upravnih odjela i službi Općine u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, odnosno poslova državne uprave, ako su preneseni Općini,
- nadzire rad Jedinственog upravnog odjela u samoupravnom djelokrugu i poslovima državne uprave,
- daje mišljenje o prijedlozima koje podnose drugi ovlašteni predlagatelji,
- obavlja nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnih odbora.

Trgovačka društva u (su)vlasništvu općine su:

- PODGORSKI KOMUNALAC j.d.o.o. Andrije Kačića Miošića 2, 21327 Podgora, (OIB: 41555314063) u 100 % vlasništvu Općine Podgora.
- VODOVOD d.o.o. Vrgorska 7a, Makarska (Grad Makarska), (OIB: 06527308831). Postotak vlasništva Općine Podgora iznosi 9,30 %.

2.3. Vizija

Proces izrade vizije općine Podgora za kratkoročno razdoblje 2022. - 2025. godine temelji se na utvrđenim potrebama i prioritetima razvoja, pri čemu se vodilo se ključnim odrednicama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) koji viziju razvoja definira kao *inspirativno viđenje odnosno deklaraciju koja definira ono što se želi postići u dugoročnom razdoblju te služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja.*

Vizija navedena u prvoj inačici (V1) Provedbenog programa Općine Podgora 2022.-2025. godine će se naknadno po potrebi uskladiti s definiranim vizijama srednjoročnih razvojnih dokumenata općine Podgora i Splitsko-dalmatinske županije.

Temeljem utvrđenih potreba i prioriteta razvoja, opisanih u nastavku u poglavlju 3., određene su ključne odrednice i vrijednosti za postavljanje vizije općine Podgora, a to su: promišljen, sustavan, ravnomjeran, uključiv, održiv razvoj, prirodna i kulturno-povijesna baština, održivi/odgovorni turizam posebnih interesa i visoke dodane vrijednosti, OIE, razvoj inovativnog i održivog malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivreda i prerada visoke dodane vrijednosti, ribarstvo, gospodarenje prostorom, kulturno-povijesnim, prirodnim, poljoprivrednim, šumskim, vodnim bogatstvom i resursima, otpadom.

Iz navedenoga je usuglašena vizija razvoja općine Podgora za razdoblje 2022.-2025. koja glasi:

Napredna i prosperitetna općina srednje-jadranskog priobalja, jedinstvenog spoja ljudskog duha s jedne strane te brdsko-planinskih i mediteranskih prirodnih, krajobraznih, društveno-gospodarskih i kulturno-povijesnih obilježja, resursa i vrijednosti, s druge koje mudro čuva, promiče, ravnomjerno razvija i održivo koristi za postizanje najviše kvalitete života, rada i odmora svih njezinih stanovnika i posjetitelja.

2.3. Misija

Misija Općine Podgora za razdoblje 2022.-2025. godine proizlazi iz postavljene vizije kao viđenja prostora općine i njenog željenog stanja 2025. godine, u okviru nadležnosti i djelokruga lokalne samouprave, a glasi:

Misija Općine Podgora za razdoblje 2022.-2025. godine je omogućiti svim svojim sadašnjim i budućim stanovnicima i posjetiteljima siguran, kvalitetan, prosperitetan, ispunjen te ugodan život, rad i boravak na svojem prostoru, stvarajući daljnje prilike i preduvjete za kontinuirano unaprjeđenje javnih usluga, sadržaja i funkcija, provođenje slobodnog vremena i privređivanja, uz očuvanje okoliša, prirodnih, prostornih i kulturno-povijesnih vrijednosti i resursa općine na dobrobit svih stanovnika i posjetitelja.

3. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA

Analiza razvojnih izazova i potreba na koje općina Podgora planira usmjeriti svoje mjere i aktivnosti u ovom mandatnom razdoblju, rezultat je analize stanja društvene, gospodarske, infrastrukturne i prostorne/okolišne razvojne dimenzije te SWOT analize, s ciljem postavljanja temelja za identifikacijom prioriteta javne politike te razradom strateškog okvira.

3.1. Prostorna i okolišna razvojna dimenzija

Prirodno-geografska obilježja

Prostor općine pripada krškom području kojeg karakterizira slikovit krajobraz. Geomorfološki i krajobrazno gledano to je jedinstveni sraz planinskog masiva i mora. Sivo surovi masiv Biokova, zelene površine borovih šuma, maslinici, šljunčane plaže, modro blještavilo mora te blaga mediteranska klima čine osnovna obilježja ovog prostora. Klimu općine karakteriziraju duga i topla ljeta te blage i vlažne zime. Srednja godišnja temperatura je 17,5 °C. Najtopliji mjeseci su srpanj i kolovoz s prosječnom temperaturom od 25 °C, dok je najhladnije u siječnju. Ljeti, temperatura mora se kreće između 23°C i 27°C.

Zaštićena područja

Područja prirodne baštine koja su pod posebnom zaštitom uglavnom su na planini Biokovo, odnosno u neposrednom kontaktnom području (kulturni krajobraz). Planina Biokovo proglašena je parkom prirode još 1981. godine. Od ukupne površine od 19.330,54 ha na području općine Podgora je oko 2.600 ha ili 13,45%. Prema Uredbi o proglašenju ekološke mreže, područje općine Podgora nalazi se dijelom u ekološkoj mreži RH, i to kao područja važna za vrste i stanišne tipove: HR2001350 Podbiokovlje, HR 3000129 Uvala Klokun, HR3000130 Uvala V. Duba i HR3000349 Špilja Matijaševica, HR5000030 Biokovo, HR3000351 Uvala Drašnica – vrulja te HR 3000131 Uvala Vira Donja te međunarodno važno područje za ptice HR1000030 Biokovo i Rilić.

Stanje okoliša

Rezultati analize uzorka s mjernog mjesta Vodocrpilište Vrutak i Grebice, Podgora, odgovaraju maksimalno dozvoljenim koncentracijama iz Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnosti javne vodoopskrbe (NN br. 125/2017 i 29/2020).

Najugroženije prirodno dobro je more zbog nezadovoljavajuće kanalizacijske mreže na području općine. Otpadne i oborinske vode su izravna prijetnja kvaliteti mora. Osim toga, prekomjerna stambena i hotelska gradnja također ostavlja posljedice na kvalitetu jer na većem dijelu područja izgradnju nije razmjerno pratila kanalizacijska infrastruktura. U ljetnim mjesecima, kada se broj posjetitelja znatno povećava, dolazi do prometnih gužva i zasićenja atrakcija što ostavlja negativne posljedice kako na kvalitetu života lokalnog stanovništva tako i na kulturna i prirodna dobra. Velika opasnost za okoliš i tlo su i divlja odlagališta kojih na području ima 7. Iako se odlagališta redovito saniraju, otpad se i dalje pojavljuje.

Preduvjet za rješavanje problema zagađenja otpadnim vodama je izgradnja sustava odvodnje fekalnih voda Živogošće Porat i izgradnja obalnog kolektora pročištača otpadnih voda odvodnje fekalnih voda naselja Igrane. Jedan od prioritetnih ciljeva jest i razvijati i poticati specifične oblike cjelogodišnjeg turizma kako bi se smanjila sezonalnost, odnosno umanjio pritiak na područje u ljetnim mjesecima.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jedinstveni, atraktivan spoj očuvane prirode, planinskog i primorskog krajobraza s pozitivnim utjecajem na ljudsko zdravlje ➤ Vodstvo sa znanjima vezanim za prostorno planiranje, zelene politike i dizajniranja rješenja utemeljenih na prirodi ➤ Zaštita Biokova kategorijom Park prirode ➤ Mediteranski tip klime i velik broj sunčanih sati ➤ Kvaliteta pitke vode i zraka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Manjak svijesti i znanja o održivom razvoju i načinima održivog korištenja okoliša u smislu mogućnosti i održivog gospodarskog razvoja i unapređenja kvalitete života među najširim stanovništvom ➤ Male i usitnjene poljoprivredne površine ➤ Stvaranje velikih gužva ljeti zbog loše prometne infrastrukture što ostavlja negativne posljedice na okoliš ➤ Nepostojanje sustava odvodnje otpadnih voda na području Igrana i Živogošća Porat zbog čega dolazi do zagađenja voda i mora ➤ Na području zabilježeno 7 divljih odlagališta
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sve izraženija svijest stanovništva i posjetitelja o potrebi očuvanja okoliša i prirodnim vrijednostima očuvanog okoliša ➤ Nove zelene globalne, EU i nacionalne politike i fondovi za poticanje zaštite i održivog korištenja okoliša ➤ Regenerativni turizam, ekonomija, tehnologije i zelena rješenja usmjereni obnovi eko-sustava ➤ Poticanje novih modela javno-javnih i javno-privatno-civilnih partnerstava i inovacijskih klastera peterostruke spirale koji uzimaju u obzir čuvanje, obnovu i održivo korištenje eko-sustava ➤ Suradnja s obrazovnim institucijama na svim razinama u kontekstu razvoja STEM-a, škola u prirodi, živih laboratorija i nastavnih baza 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Klimatske promjene i klimatski ekstremi koji uzrokuju poplave, suše, manji urod, požare i sl. ➤ Dugotrajno zagađenje tla uzrokovano divljim odlagalištima i intenzivnim gospodarskim djelatnostima, prvenstveno poljoprivrede ➤ Potencijalna ekološka onečišćenja i katastrofe ➤ Nedostatna sredstva za uvođenje najviših ekoloških standarda ➤ Pritisak interesnih skupina, prvenstveno građevinskog i turističkog lobija na izgradnju priobalja i ruralnih dijelova ➤ Neodgovarajuća zakonska regulativa na području zaštite okoliša i neprovođenje donesenih zakona ➤ Daljnja depopulacija mladih visokoobrazovanih kadrova

Slika 1 SWOT analiza prostorne i okolišne razvojne dimenzije općine Podgora

RAZVOJNI IZAZOVI:

- Održavanje kvalitete mora, tla i zraka u skladu sa Zakonskim odredbama uslijed pojačanih pritisaka posjetitelja u ljetnim mjesecima i neodgovarajuće infrastrukture koje ostavljaju negativan utisak na prirodu i okoliš te kvalitetu življenja, ali i prijetnje vanjskih čimbenika uzrokovanih klimatskim promjenama
- Regeneracija krških područja i eko-sustava krških područja
- Očuvanje i održivi razvoj obalnog pojasa i prostora od degradacije prekomjernom gradnjom

RAZVOJNE POTREBE

- Kvalitetnija zaštita, ali i društveno-gospodarska valorizacija i održivo korištenje prirodne baštine, okoliša i prostora
- Usklađivanje i izrada prostorno-planske dokumentacije općine u skladu s potrebama prostora i lokalnog stanovništva s ciljem odgoaranja na izazove uzrokovane klimatskim promjenama i ljudskim, neplanskim djelovanjem
- Razvijanje održivih načela upravljanja resursnim elementima s kojima općina raspolaže
- Razvoj integrirane, pametne, višenamjenske zelene, plave i sive infrastrukture koja će imati i informativno-edukativnu i zaštitnu, ali i gospodarsku funkciju u pravcu održivog i regenerativnog razvoja općine

3.2. Infrastrukturna razvojna dimenzija

Prometna infrastruktura

Kategorizacija ceste općine Podgora vrši se na sljedeći način:

- D8 državna cesta Jadranska magistrala
- D512 državna cesta Makarska - Ravča
- Ž6198 županijska cesta D512 - Podgora D8
- Ž6199 županijska cesta D62 - Kozica - Šošići - D512
- L67197 lokalna cesta D8 - Drašnice - Igrane - Živogošće D8
- L 67198 lokalna cesta D8 - Igrane L67197

Ukupna dužina državne ceste na području općine je 36,0 km, županijske ceste zauzimaju 8,9 km, dok lokalne ceste zauzimaju 7,0 km.

Zaduženi za održavanje državne ceste su Hrvatske ceste d.o.o., za županijske Županijske ceste d.o.o., a za korištenje, upravljanje, održavanje, gradnju i rekonstrukciju, zaštitu, financiranje i nadzor nerazvrstanih cesta i ostalih ulica na području općine se brine općina.

Zračnog prometa na prostoru općine nema, a isti je usmjeren na zračnu luku Split (udaljenosti 106 km) i zračnu luku Dubrovnik (udaljenosti 160 km). Najbliža željeznička i trajektna postaja nalazi se u Splitu. Osim iz Splita, na otok Hvar mogu putovati trajektom iz pristaništa u Drveniku koristeći liniju Drvenik – Sućuraj, a ljeti je organizirana i trajektna linija do Korčule.

Autobusne stanice nalaze se u mjestima Živogošće, Igrane, Podgora i Tučepi. Podgora je povezana s 20 gradova unutar Republike Hrvatske i sa međunarodnim linijama prema Bosni i Hercegovini.

Autoprijevoznici koji prolaze kroz općinu su Promet Makarska d.o.o., Autotrans, Arriva Company, Croatia Bus i Globtour Međugorje d.d.

Lučka uprava Split, ispostava Makarska, zadužena je za kontrolu pomorskog prometa na području općine. Luke posebnog značaja su sportske luke i luke nautičkog prometa. Sportske luke služe za vez brodica upisanih u hrvatski očevidnik brodica s namjenom sporta i razonode koje su u vlasništvu članova udruge (sportske) ili same udruge koja ima koncesiju na luku. Sportske luke koje imaju kapacitet veći od 200 vezova u moru i više su od značaja za RH, a luke s manje od 200 vezova u moru su od županijskog značaja. Za sportsku luku se često koristi naziv lučica ili športska lučica.

Športske lučice na području općine su: Podgora s 250 vezova, Čaklje 90 vezova, Drašnice 200 vezova, Igrane 100 vezova, Živogošće Porat 70 i Živogošće Blato 70.

Luka nautičkog turizma razvrstana je u vrstu Marina. Karakteristika marina je pružanje usluga veza, smještaja turista u plovnim objektima i ostalih usluga za potrebe turista. Na području općine se planira izgradnja dviju luka nautičkog turizma: Živogošće sa 180 vezova i Podgora kapaciteta 200 vezova.

Zaključno, prometna povezanost priobalnog dijela općine je zadovoljavajuća, ali u ljetnim mjesecima promet prelazi granice podnošljivosti uzrokovano sezonalnošću turizma. Povećanjem broja stanovnika i gostiju na obuhvaćenom području u ljetnim mjesecima ostavlja posljedice na kvalitetu života. Stvaraju se gužve, onečišćenja i umanjuje se atraktivnost destinacije. Podbiokovska područja su povezana, ali neadekvatnom cestovnom mrežom.

Vodovod i odvodnja

Za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćivanje otpadnih voda zaduženo je komunalno poduzeće Vodovod d.o.o. Makarska. Osim općine Podgora, poduzeće opskrbljuje pitkom vodom i područje grada Makarske, općine Brela, Baška Voda, Tučepi, Gradac, Zadvarje, Šestanovac, naselja grada Omiša Slime i Podgrađe i istočni dio otoka Hvara, općinu Sućuraj.

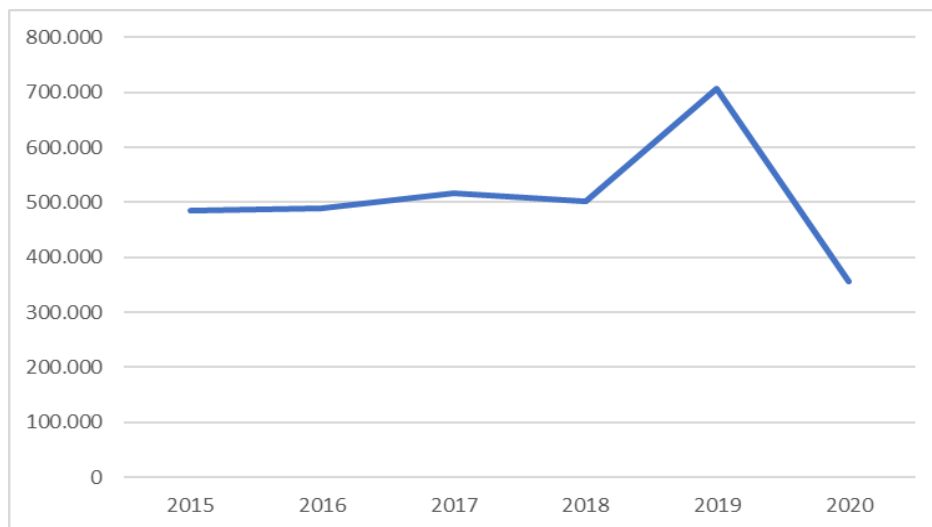
U nastavku slijedi broj stanovnika naselja priključenih na zonu opskrbe s područja općine: Drašnice broje 339 stanovnika priključenih na zonu opskrbe, Igrane 399, Podgora 1268, Tučepi 1931 i Živogošće 509 – ukupno 4.446.

Uz regionalni vodovod HE Kraljevac, vodoopskrbi sustav Vodovoda d.o.o. Makarska uključuje i šest manjih vodozahvata izgrađenih na izvorištima podno Biokova, a to su: Baška Voda, Makarski Vrutak, Orašje u Tučepima, Grebice i Podgorski Vrutak u Podgori te Izbitac u Drašnicama. Trgovačko društvo posjeduje certifikat HACCP (*Hazard Analysis and Critical Control Points*) koji označava kvalitetu i ispravnost vode.

Prema ispitanim kemijskim pokazateljima uzorak vode 28.12.2020. je sukladan uvjetima Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, 64/15, 104/17, 115/18, 16/20), važećeg Pravilnika (NN 125/17, 39/2020) te Direktive Vijeća (1998/83/EZ; 2013/51 i 2015/1787).

Razdoblje od 2015. do 2019. godine bilježi kontinuirani porast potrošnje vode što je popraćeno rastom broja turističkih noćenja i dolazaka. No, 2020. godine bilježi se velik pad potrošnje. Globalna pandemija

uzorkovana virusom COVID 19 ostavlja posljedice na gospodarske aktivnosti, posebice u turizmu koji je glavni akter među djelatnostima i za koje trgovačko društvo isporučuje svoje usluge.

Slika 2 Potrošnja vode u m3 na području općine Podgora u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Izvor: Obrada autora prema Izvješću o poslovanju (2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020.) Vodovoda d.o.o. Makarska

Kanalizacijski sustav Igrane nema izgrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda već fekalna otpadna voda se nepročišćena ispušta podmorskim ispustom u Jadransko more. Područje Živogošće Porat također nema izgrađen sustav javne odvodnje. Za prikupljanje otpadne vode koriste se individualne septičke jame kroz koje se vode ispuštaju u okoliš. U akcijski planu provedbe Plana ukupnog razvoja općine Podgora 2017.-2020. godine su uvršteni projekti Izgradnje sustava odvodnje fekalnih voda Živogošće Porat i Izgradnja obalnog kolektora pročistača otpadnih voda odvodnje fekalnih voda naselja Igrane.

Gospodarenje otpadom

Za zbrinjavanje otpada na razini općine zadužena je tvrtka Podgora čistoća d.o.o. sa sjedištem u Podgori. Prikupljeni otpad se odvozi na odlagalište Karepovac. Za prikupljanje otpada koristi se 5 vozila:

- 2 Man specijalna vozila sa nadogradnjom Mazzochia (kapaciteta 14 i 11 m3)
- Mercedes kiper
- Mercedes specijalno vozilo (kapaciteta 11 m3)
- Mitsubishi canter (kapaciteta 7 m3)
- Mercedes navlakač (s kranom kapaciteta 14 m3)

Otpad se skuplja u spremnicima volumena 80 l, 120 l i 240 l kojih je sveukupno 968 komada. Spremnika volumena 1.100 l ima 65 komada. Zelenih otoka ima 8, a postavljenih ukopanih MOLOK spremnika je 25. MOLOK spremnici su polupodzemni spremnici koji su se po svojim karakteristikama pokazali jako uspješni za očuvanje okoliša. Daju veću efikasnost u zapremini, vizualno se uklapaju u okoliš i uklanjanju mogućnost raznošenja otpada vjetrom ili od strane životinja, isto kao i ispiranje kišom. Takvi spremnici na području općine koriste se za selektivno prikupljanje papira, plastike, stakla i biootpada. Veličine zapremine su: za papir 5.000 l, za PET 5.000 l, staklo 3.000 l i biootpad 3.000 l.

Lokacije zelenih otoka su:

1. Podgora Porat – miješani komunalni otpad, staklo, plastika, papir i biootpad
2. Podgora Put spomenika - miješani komunalni otpad, staklo, plastika, papir i biootpad
3. Podgora Hotel Natali - staklo, plastika, papir i biootpad
4. Podgora Čaklje - staklo, plastika, papir i biootpad
5. Drašnice Porat - miješani komunalni otpad, staklo, plastika, papir i biootpad
6. Igrane Ulaz - miješani komunalni otpad, staklo, plastika, papir i biootpad
7. Igrane Nova lučica - staklo, plastika, papir i biootpad
8. Živogošće Blato, ulaz istok - miješani komunalni otpad, staklo, plastika, papir i biootpad

Broj korisnika odvoza komunalnog otpada je oko 1600, od čega je 200 korisnika privrednih subjekata.

Dinamika odvoza otpada se razlikuje prema periodu godine. Tijekom ljetnih mjeseci, od lipnja do rujna, otpad se prikuplja svakodnevno, u predsezoni i posezoni u mjesecima travanj, svibanj i listopad, prikuplja se tri puta tjedno, a u zimskim mjesecima dva puta tjedno.

Divljih odlagališta na području općine ima 7. Odlagališta se saniraju, ali se otpad i dalje pojavljuje. Popis divljih odlagališta je sljedeći:

1. Podgora-Spije
2. Kod prijevoja Saranač uz županijsku cestu Ž-6199 (Gornje Igrane – Kozica)
3. Kod 11 km županijske ceste Ž-6199, cca 50 m (Gornje Igrane-Kozica) prije naselja Gornje Igrane
4. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska - Vrgorac
5. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska - Vrgorac
6. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska - Vrgorac
7. Gornje Igrane sa južne strane ceste Makarska – Vrgorac

Općina izdvaja 50.000,00kn za troškove sanacije odbačenog otpada.

Kada je riječ o građevnom otpadu, za isti nije uspostavljen sustav prikupljanja. Odlaze se uz spremnike za glomazni otpad ili u prirodi. Kako bi se spriječilo zagađenje okoliša i reciklirao građevni otpad za ponovnu uporabu u planu je izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad u komunalno servisnoj zoni Gornje Igrane.

Općina Podgora u listopadu 2021. godine dobiva svoje reciklažno dvorište financirano sredstvima Ministarstva zaštite okoliša i energetike u okviru bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz EU fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020.

U sklopu projekta „Skupi, složi, savjesno odloži“, čiji je nositelj grad Makarska, se educiralo građane o odvojenom prikupljanju otpada, važnosti kućnog kompostiranja, ponovne uporabe predmeta i sprječavanje nastanka otpada s ciljem smanjenja količine otpada koje se proizvedu na godišnjoj razini.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobra povezanost javnim prometnom s većim urbanim središtima i međunarodno ➤ Započete aktivnosti usmjerene uspostavi kvalitetnog i održivog sustava gospodarenja otpadom ➤ Postavljeno 8 zelenih otoka na području Općine ➤ U planu izgradnja reciklažnog dvorišta 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stvaranje velikih gužva ljeti zbog loše prometne infrastrukture ➤ Manjak parkirnih mjesta, posebice u ljetnim mjesecima ➤ Nezadovoljavajuća kanalizacijska mreža ➤ Na području zabilježeno 7 divljih odlagališta ➤ Nepostojanje regionalnog sustava održivog gospodarenja otpadom
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ EU i nacionalna sredstva namijenjena unapređenju stanja fizičke infrastrukture ➤ Razvoj politika, planova i rješenja održive mobilnosti ➤ Integracija zelene, plave i sive infrastrukture u funkciji održivog razvoja 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Velika udaljenost zračnih luka Split i Dubrovnik ➤ Daljnji problemi s realizacijom regionalnih centara gospodarenja otpadom ➤ Daljnje gužve na cestama zbog fokusa na osobna vozila u pandemijsko i postpandemijsko vrijeme

Slika 3 Infrastrukturna razvojna dimenzija općine Podgora

RAZVOJNI IZAZOVI:

- Neadekvatno stanje i nedostatna pokrivenost javno-fizičkom infrastrukturom
- Dugotrajna sanacija divljih odlagališta koji utječu na kvalitetu okoliša
- Uspostava sustava kružnog gospodarenja otpadom

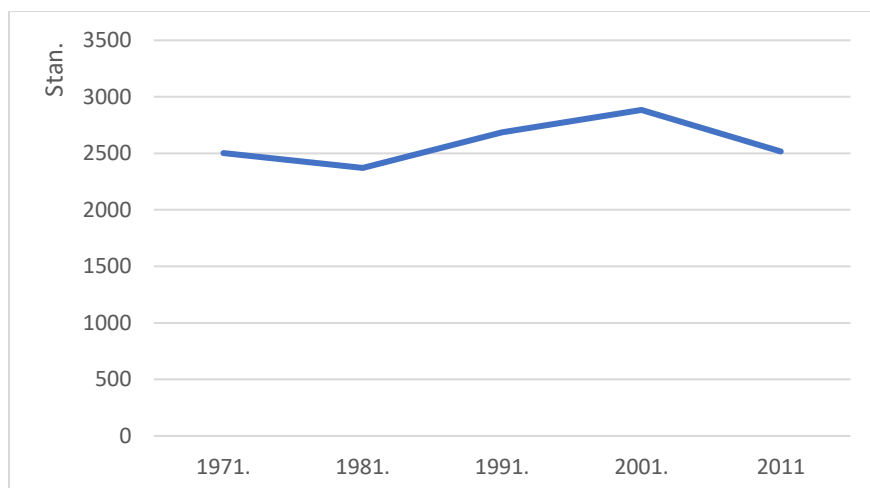
RAZVOJNE POTREBE:

- Izgradnja odgovarajuće javno-fizičke infrastrukture, povećanje kvalitete vodovodne mreže
- Saniranje divljih odlagališta i dugotrajnog rješenja problema divljeg odlaganja otpada
- Razvoj integriranih rješenja i sustava posebice održive mobilnosti i održivog gospodarenja otpadom na razini povezivanja više JLS-ova

3.3. Društvena razvojna dimenzija

Demografski pokazatelji

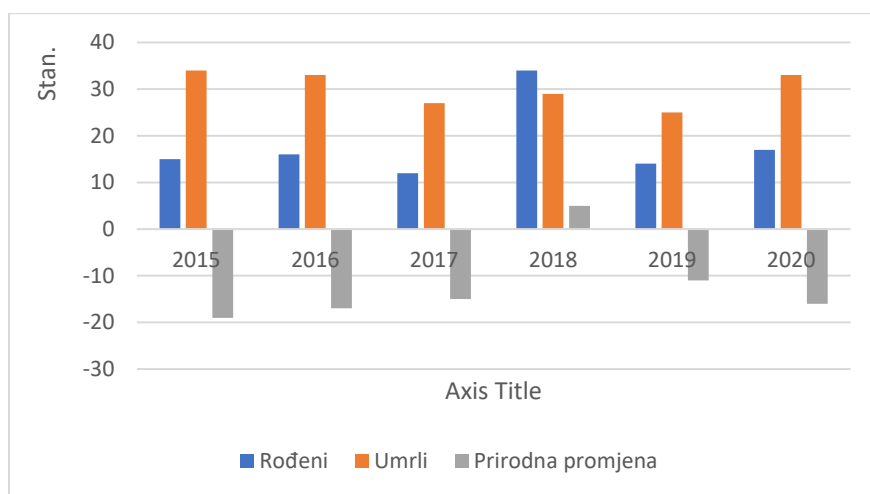
Prema popisu stanovništva iz 2011. godine općina Podgora je brojila 2.517 stanovnika, pri čemu su naselja u sastavu općine brojila stanovništvo kako slijedi: Drašnice 339 stan, Gornje Igrane 3 stan., Igrane 399 stan., Podgora 1269 stan. i Živogošće 590 stan. Udio stanovništva općine Podgora u stanovništvu Splitsko-dalmatinske županije iznosi 0,55%. Prema procjeni broja stanovnika DZS-a 2019. godine, općina je imala 2487 stanovnika, što predstavlja smanjenje broja stanovnika od 1,2 %. Općina je u zadnjem međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine zabilježila pad od 367 stanovnika ili 12,7 %.

Slika 4 Kretanje broja stanovnika općine Podgora u razdoblju 1971.-2011.

Izvor: obrada autora prema podacima DZS-a

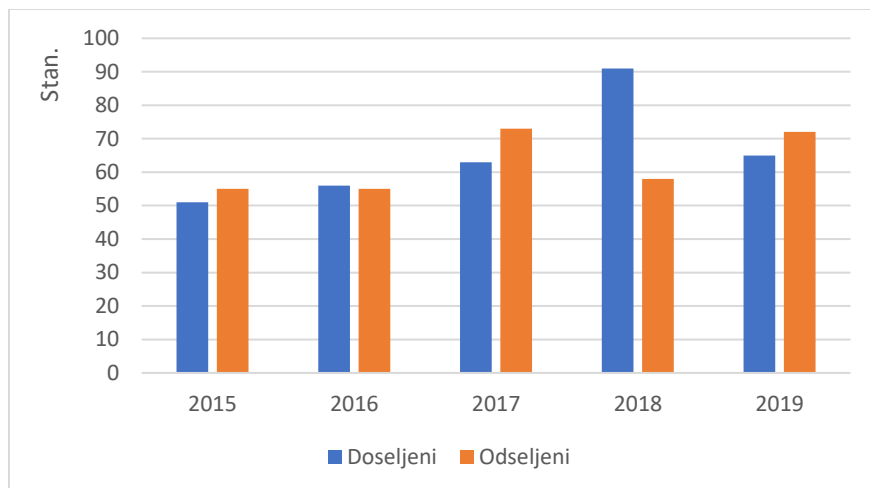
U razdoblju 2015.-2020. godine, na prostoru općine Podgora rođeno je ukupno 108 djece, dok je umrlo 181 stanovnika, čime je zabilježen prirodni pad od 73 stanovnika. Godišnje se prosječno rodi 18 djece, dok umire 30 stanovnika, uz oscilacije s obzirom na promatrane godine. Samo je 2018. godine zabilježen prirodni prirast, odnosno veći broj rođenih od umrlih.

Slika 5 Vitalna statistika općine Podgora u razdoblju 2015.- 2020. godine

Izvor: obrada autora prema podacima DZS-a

Migracije, odnosno prostorno kretanje stanovništva općine Podgora u razdoblju 2015.-2019. godine pokazuje na neznatnu pozitivnu bilancu doseljenog u odnosu na iseljeno stanovništvo. Najviša pozitivna migracijska bilanca od 33 stanovnika više doseljenih u odnosu na iseljene, zabilježena je 2018. godine.

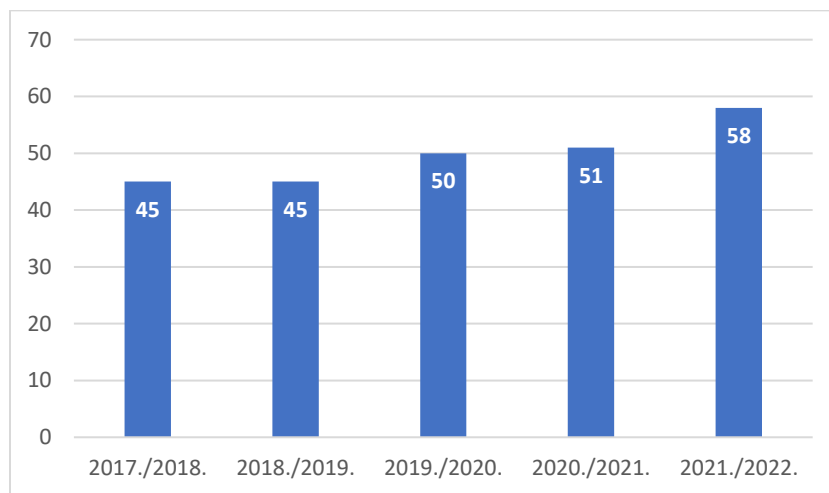

Slika 6 Migracije općine Podgora u razdoblju 2015.- 2019. godine

Izvor: obrada autora prema podacima DZS-a

Predškolski odgoj i školsko obrazovanje

Na području općine Podgora djeluje jedan vrtić. Osnivač dječjeg vrtića „Morski konjić“, koji je započeo s radom 1.3.1997. godine, je Općina Podgora, a sjedište mu se nalazi na adresi Put sv. Vicenca 1 u općini Podgora. U matičnom objektu u Podgori djeluju dvije odgojne skupine i to mješovita vrtićka skupina „Dupini“ i starija vrtićka skupina „Ribice“, dok se područni objekti nalaze u mjestima Igrane i Drašnice. U Igranima djeluje mješovita vrtićka skupina „Školjkice“, dok je objekt Drašnice trenutno zatvoren. U tablici u nastavku je prikaz ukupnog broja upisane djece u vrtić u periodu od 2017. do 2021. godine.

Slika 7 Broj djece upisane u vrtić Morski konjić u Podgori u posljednjih 5 godina

Izvor: Općina Podgora, obrada autora

Općina Podgora godišnje iz lokalnog proračuna izdvaja financijska sredstva za subvencioniranje boravka djece u dječjem vrtiću. Osim vrtića Morski konjić iz Podgore, od 2021. godine subvencioniraju se i troškovi, odnosno razlika cijene do ekonomske cijene za usluge Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ iz Makarske,

budući da je u njega upisan jedan dio djece iz Podgore. Uvjet za subvencioniranje je da jedan od roditelja i dijete imaju prijavljeno prebivalište na području općine Podgora.

Iznos sufinanciranja troškova boravka i prehrane djece u vrtiću je u posljednjih 5 godina varirao i kretao se u rasponu od približno 55 tisuća do približno 90 tisuća kuna.

Tablica 1 Sufinanciranje boravka i prehrane djece u vrtiću iz općinskog proračuna

Godina	Iznos sufinanciranja boravka djece u vrtićima
2017	93.495,00
2018	80.500,00
2019	61.419,00*
2020	54.066,94*
Značenje *:	uključujući prehranu

Izvor: Općina Podgora, obrada autora

Kultura

Prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske u općini Podgora postoji 17 zaštićenih kulturnih dobara.

Tablica 2 Popis zaštićenih kulturnih dobara na području općine Podgora

R/b	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta kulturnog dobra	Pravni status
1	Z-4885	Epigram u stijeni	Živogošće	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
2	Z-6744	Ruralna cjelina Drašnice	Drašnice	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
3	Z-4790	Kapela Mrkušić	Podgora, MRKUŠIĆA DVORI	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
4	Z-6605	Kompleks franjevačkog samostana i crkve sv. Križa	Živogošće, ŽIVOGOŠĆE-PORAT 137	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
5	Z-4794	Zalina Kula	Igrane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
6	Z-4792	Crkva sv. Stjepana	Drašnice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
7	Z-4793	Crkva sv. Kate	Drašnice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
8	Z-4789	Kula na obali - "Kaštil"	Podgora, KAŠTEL	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

9	Z-4791	Crkva sv. Tekle	Podgora, ŠETALIŠTE SUTIKLA	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
10	Z-4882	Kuća i vrt "Miholjac" don Mihovila Pavlinovića	Podgora	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
11	Z-4890	Crkva sv. Mihovila	Igrane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
12	Z-4889	Crkva Svih Svetih	Podgora, SRIDA SELA 1	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
13	Z-5663	Česma	Podgora, OBALA P.KREŠIMIRA IV	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
14	Z-5748	Svjetionik s kapelicom Iljak	Podgora	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
15	Z-6188	Ljetnikovac Šimić Morović	Igrane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
16	Z-7131	Trim na planini Biokovo	Podgora	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
17	Z-7143	Trim uz Rodićevu cestu na planini Biokovo	Podgora	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

Kada je riječ o financiranju potreba u kulturi iz općinskog proračuna, Općina Podgora svake godine donosi Program javnih potreba u kulturi za narednu godinu, za čije se ostvarivanje osiguravaju sredstva u proračunu, a kojim su obuhvaćene kulturne djelatnosti i poslovi, akcije i manifestacije u kulturi od interesa za Općinu Podgora kao i one koje su utvrđene posebnim zakonom, a osobito: djelatnost i poslovi ustanova kulture, udruženja i drugih organizacija u kulturi, kao i pomaganje i poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva te akcije i manifestacije u kulturi što pridonose razvitku i promicanju kulturnog života. Programom je obuhvaćeno financiranje udruga u području kulture, obnova i održavanje kulturno-spomeničke baštine općine Podgora, organiziranje kulturnih događaja i proslava, priprema integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine i slično. Ukupna proračunska sredstva namijenjena za javne potrebe u kulturi u 2021. godini iznose 695.000,00 kn.

Neke od najznačajnijih organizacija koje djeluju na području kulture u općini Podgora su:

- Udruga za očuvanje kulturne i prirodne baštine mjesta Podgora i razvitak seoskog turizma sveti Vicenco
- Kulturno -umjetničko društvo Milan Kurtić-Podgora
- Udruga za istraživanje, promicanje i zaštitu kulturne baštine Makarskog primorja i Zabiokovlja "Kačić"
- Udruga za očuvanje kulturne i prirodne baštine i unapređenje mjesta Drašnice – „Drašnice“

- Udruga sveti Dominik
- Udruga „Igrane“

Civilno društvo

Na području općine Podgora, prema Registru udruga Republike Hrvatske, registrirane su 24 udruge civilnog društva koje su prikazane u sljedećoj tablici.

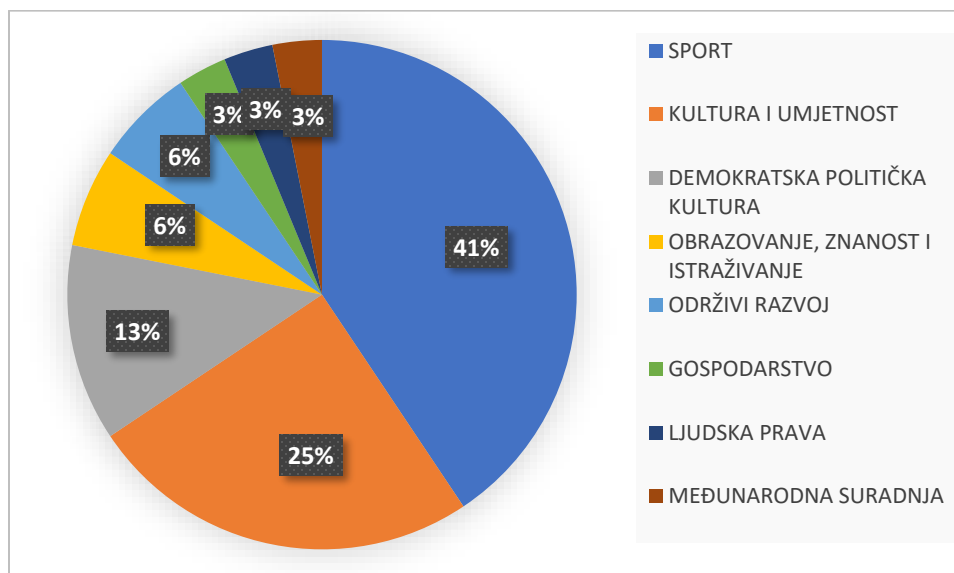
Tablica 3 Udruge registrirane na području općine Podgora

R/b	Naziv	Sjedište	Status
1	Vaterpolo klub "Zale" Igrane	Igrane 52a, Igrane	Aktivna
2	Športsko društvo "Podgora"	Andrije Kašića Miošića 2, Podgora	Aktivna
3	HRVATSKI PLANINARSKI KLUB KLINE	MIOČEVIĆI 5, Gornje Igrane	Aktivna
4	Dobrovoljno vatrogasno društvo Podgora	Splitska 1, Podgora	Aktivna
5	UDRUGA ZA OČUVANJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE MJESTA PODGORA I RAZVITAK SEOSKOG TURIZMA "SVETI VICENCO"	ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA 2, Podgora	Aktivna
6	Kulturno -umjetničko društvo Milan Kurtić-Podgora	Antuna Kačića Miošića 2, Podgora	Aktivna
7	Udruga za istraživanje, promicanje i zaštitu kulturne baštine Makarskog primorja i Zabiokovlja "Kačić"	Ivana Gorana Kovačića 14a, Podgora	Aktivna
8	HRVATSKO PLANINARSKO DRUŠTVO "VITRENİK" PODGORA	Tina Ujevića 13, Podgora	Aktivna
9	UDRUGA ZA OČUVANJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE I UNAPREĐENJE MJESTA DRAŠNICE - "DRAŠNICE"	Drašnice 84, Drašnice	Aktivna
10	Pomorsko športsko ribolovno društvo "Kanjac"	Obala Petra Krešimira IV 25, Podgora	Aktivna
11	POMORSKO ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "GIRA"	Blato bb, Živogošće	Aktivna
12	Pomorsko športsko ribolovno društvo "PAŠKAL" Živogošće	Porat 87, Živogošće	Aktivna
13	POMORSKO ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "SKUŠA"	Porat b.b., Igrane	Aktivna
14	Lovačka udruga "Kamenjarka" Podgora	A.K. Mlošića 2, Podgora	Aktivna
15	UDRUGA SVETI DOMINIK	Porat 87, Živogošće	Aktivna
16	Sportska udruga "Sveti Jure"	Tila lučica 208, Drašnice	Aktivna

17	PIKADO KLUB "PODGORA"	Porat 16, Podgora	Aktivna
18	Boksački klub "Sv Vicenco"	Ruđera Boškovića 20, Podgora	Aktivna
19	POMORSKO ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "CIPAL" DRAŠNICE	Osnovna škola bb, Drašnice	Aktivna
20	Društvo prijatelja Hajduka Podgora	Put sv. Vicenca 7, Podgora	Aktivna
21	TRIO "UZORITE"	ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA 2, Podgora	Aktivna
22	UDRUGA "IGRANE"	Porat bb, Igrane	Aktivna
23	MJEŠOVITA KLAPA PODGORA	Hvarska 10, Podgora	Aktivna

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

Budući da je civilni sektor iznimno važan u smislu unaprjeđenja građanske odgovornosti kao i povezivanja javnih institucija i ostalih segmenata društva te ima znatan utjecaj na oblikovanje različitih aktivnosti koje su korisne za širu društvenu zajednicu, njihovo djelovanje je jednim dijelom sufinancirano iz općinskog proračuna. Njihovi programi i projekti financiraju se svake godine u skladu s mogućnostima i u onom obujmu koliko to dozvoljava cjelokupni općinski proračun. U 2020. godini je iz općinskog proračuna izdvojen iznos od približno 1,16 milijuna kuna za sufinanciranje rada udruga i njihovih programa. Najveći broj udruga djeluje na području sporta.

Slika 8 Područja djelovanja udruga civilnog društva registriranih u općini Podgora

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske, obrada autora

Sport i sportska infrastruktura

Kako je navedeno i u prethodnom poglavlju, najveći broj udruga u općini Podgora djeluje na području sporta, njih čak 41 %.

Općina Podgora svake godine izdvaja proračunska sredstva za razvoj sporta i rekreacije ulažući u programe, odnosno aktivnosti, poslove i djelatnosti od značaja za općinu a osobito: poticanje i promicanje sporta, provođenje sportskih aktivnosti djece, mladeži i studenata, djelovanje sportskih udruga, sportsko-

rekreacijske aktivnosti građana te druge aktivnosti. Ukupna proračunska sredstva 2021. godini namijenjena za javne potrebe u sportu iznose 225.000,00 kuna. a odnose se na donacije sportskim udrugama u iznosu od 200.000,00 kn te na subvencioniranja prijevoza djece na treninge u iznosu od 25.000,00 kn.

- Sportsku infrastrukturu u općini Podgora čine:
- Nogometno igralište s umjetnom travom na lokaciji Galebova krila;
- Vaterpolo igralište lučica Podgora i lučica Igrane;
- Malo betonsko igralište u sklopu Osnovne škole don Mihovila Pavlinovića u Podgori, koja posjeduje i malu sportsku dvoranu;
- Asfaltirano nogometno igralište Živogošće Blato.

Za unaprjeđenje sportskih usluga nužno je uređenje pojedinih objekata ali i izgradnja novih. Primjerice, na nogometnom igralištu Galebova krila potrebno je urediti tribine, kao što je potrebno urediti i nogometno igralište Živogošće Blato koje je u derutnom stanju te mu je potrebna ograda i branke. Osim toga, postoji potreba za izgradnjom prave sportske dvorane.

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

Na području općine Podgora djeluje jedna privatna ambulanta obiteljske medicine, putem koje stanovnici općine zadovoljavaju potrebe iz primarne zdravstvene zaštite. Zadovoljenje potreba iz segmenta sekundarne zdravstvene zaštite stanovnicima je omogućeno u gradu Makarska, dok je najbliža ustanova tercijarne zdravstvene zaštite Klinički bolnički centar Split.

U općini Podgora ne postoji Centar za socijalnu skrb te je za stanovnike općine kojima su potrebne usluge socijalne skrbi, nadležan Centar za socijalnu skrb Makarska koji je osnovan 2012. godine. Djelokrug rada Centra je područje grada Makarske, te općina Brela, Baška Voda, Tučepi, Podgora i Gradac, s pripadajućim naseljima.

Općina Podgora svake godine u lokalnom proračunu izdvaja određena sredstva i donosi Program socijalne skrbi Općine Podgora koji obuhvaća Programe koje financira Općina, a kojima se nastoji provoditi socijalna politika iznad standarda koje propisuje Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, a provodi Centar za socijalnu skrb Makarska. Program se provodi putem Programa vezanih uz ostvarenje prava iz područja socijalne skrbi na području Općine Podgora te kroz sufinanciranje organizacija i udruženja građana čija djelatnost ima socijalni karakter.

Kada je riječ o korisnicima socijalne pomoći, posljednjih godina primjetan je značajan trend njihovog porasta. U sljedećoj tablici je prikaz broja korisnika socijalne pomoći i iznosa koji se iz općinskog proračuna izdvajaju na godišnjoj razini za potrebe Programa socijalne skrbi u periodu od 2017. do 2020. godine.

Tablica: Broj korisnika socijalne pomoći i iznos koji se izdvaja za potrebe Programa socijalne skrbi

Godina	Broj korisnika socijalne pomoći	Godišnji iznos proračunskih sredstava namijenjen socijalnim potrebama
2017	96	208.713,82 kn
2018	190	423.739,75 kn
2019	189	346.218,66 kn
2020	281	385.525,20 kn

Izvor: Općina Podgora, obrada autora

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porast broja upisane djece u predškolsku ustanovu u razdoblju 2017./2018.-2021.-2022. ➤ Subvencioniranje boravka djece u dječjim vrtićima od strane općine ➤ Velik broj kulturnih dobara na području općine ➤ Ulaganje dijela proračuna u djelovanje OCD-a s područja općine ➤ Razvijena mreža lokalnih udruga i sportskih klubova ➤ Briga o socijalno-ugroženom stanovništvu od strane lokalne samouprave ➤ Financiranje aktivnosti lokalnih sportskih klubova te kulturnih ustanova i organizacija od strane lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Relativno staro stanovništvo i visoki mortalitet ➤ Pad broja stanovnika za 12,7% u zadnjem među popisnom razdoblju (2001.-2011. godina) ➤ Nedovoljan broj sportsko-rekreacijske infrastrukture ➤ Nedostatna financijska sredstva općine za nastavak subvencioniranja uzrokovano izdavanjima za spas gospodarstva za vrijeme trajanja pandemije ➤ Manjak suradnje među dionicima i sektorima
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sve izraženiji trend povratka stanovništva i posjetitelja u ruralne prostore, promicanje zdravih stilova življenja ➤ EU fondovi i ostali izvori za financiranje projekata i programa OCD-ova i ustanova, kulturnih događanja, manifestacija, unapređenje postojećih i izgradnju novih javnih infrastrukturnih sadržaja za potrebe društvenih djelatnosti ➤ Razvoj javno-javnih, javno-civilnih, javno-privatnih i mješovitih partnerstava posebice u prijavi EU i dr. vanjskim sredstvima financiranih projekata 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Globalne zdravstvene, sigurnosne, društvene, gospodarske i druge krize i nestabilnosti koje potencijalno otežavaju provođenje i kreiranje novih društvenih, kulturnih i drugih programa i projekata, a utječu neposredno i na smanjenje proračunskih financijskih izdvajanja za kulturu, sport ➤ Nefleksibilni obrazovni sustav i neusklađenost sa stvarnim potrebama tržišta rada ➤ Daljnji odlazak mladih i visoko obrazovanih ➤ Manjak radne snage posebice u tercijarnim djelatnostima

Slika 9 Društvena razvojna dimenzija općine Podgora

RAZVOJNI IZAZOVI:

- Kvalitetna ulaganja u izgradnju i unaprjeđenje sportsko-rekreacijske infrastrukture
- Uspostava lokalnih i regionalnih razvojnih partnerstava i projektnih konzorcija
- Demografski izazovi kao što je zadržavanje mladog stanovništva i povećanje broja živorođenih kroz poticaje za mlade obitelji

RAZVOJNE POTREBE:

- Sustavna pronatalitetna populacijska politika potaknuta gospodarskim i stambenim mjerama, kojom će se postići demografsko pomlađivanje populacije općine te stabilnost i porast nataliteta
- Ulaganje u društvo-kulturne centre
- Ulaganje u razvoj obrazovanja u službi lokalnog razvoja (opremanje vrtića i osnovne škole STEM sadržajima, projektnim centrom za društveno korisno učenje i aktivno građanstvo, inovativno poduzetništvo i sl.)
- Ulaganje kapacitete dionika društvenog i kulturnog razvoja za pripremu i realizaciju EU projekata
- Valorizacija kulturnih dobara za razvoj specifičnih oblika turizma

3.4. Gospodarska razvojna dimenzija

Poduzetništvo

Najzastupljenije privredne grane općine Podgora su najvećim dijelom ovisne o turizmu, uslužnim djelatnostima i trgovini, pa je tako i najveći broj poslovnih subjekata (obrta i trgovačkih društava) registriran upravo za obavljanje tih djelatnosti. Tako je gotovo 28% svih obrta u općini Podgora registrirano za ugostiteljsku djelatnost, 16 % za usluge, dok je dodatnih gotovo 10 % obrta registrirano za turističke usluge. Nakon spomenutih djelatnosti dolazi trgovina sa 10% udjela u svim registriranim djelatnostima obrta općine. Na sve ostale djelatnosti registriranih obrta otpada 36% udjela. Slična je situacija po pitanju raspodjele udjela trgovačkih društava registriranih na području općine.

Sa sjedištem u općini, temeljem dostupnih podataka iz baze podataka Obrtnog registra, ima ukupno 156 registriranih obrta.

Tablica 4 Kategorizacija obrta prema djelatnosti i broj na području općine Podgora

KATEGORIZACIJA OBRTA PREMA DJELATNOSTI	BROJ REGISTRIRANIH OBRTA
Ugostiteljstvo	43
Usluge	26
Trgovina, usluge, turizam	20
Turističke usluge	16
Trgovina, ugostiteljstvo, proizvodnja, usluge	12
Ribarstvo, ugostiteljstvo, usluge	10
Zajedničko ugostiteljstvo, proizvodnja	8
Turističke agencije	4
(Turističke) prijevozne usluge	3
Trgovina, građevinske usluge	3

Građevinske usluge	2
Prijevoz morem	2
Računovodstvene usluge	1
Servis brodova i vozila	1
Pripremne i završne radove	1
Tisak, trgovina	1
Vodoinstalaterski, gradnja	1
Ribarsko – turistički	1
Taxi prijevoz	1

Izvor: Obrada autora prema podacima Obrtnog registra

Općina Podgora, temeljem dostupnih podataka iz baze podataka Sudskog registra, ima registrirana 41 trgovačkih društava.

Poljoprivreda

Na području općine broj obiteljskih gospodarstava je 105, OPG-ova za proizvodnju 7, a OPG-ova za proizvodnju i preradu 1. Prema podacima iz Upisnika poljoprivrednika Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, u općini nema registriranih Zadruga, iako se u Sudskom registru kao poslovni subjekt nalazi Uljarska zadruga Igrane.

Temeljem podataka Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, poljoprivredno zemljište općine Podgora se proteže na 242,6971 ha. Evidentirano je 289 grla goveda i 109 košnica raspoređenih u 3 OPG-a. Prevladava uzgoj maslina (maslinarstvo) s udjelom od čak 85 % u ukupnom broju obrađenih poljoprivrednih površina. Slijedi uzgoj vinove loze sa svega 4 % te uzgoj trešanja s 3 % udjela u ukupnoj obrađenoj poljoprivrednoj površini. Tradicionalna orijentiranost na maslinarstvo te karakterizacija poljoprivrede kao dopunske djelatnosti i vrlo oskudni agrarni resursi utjecali su na velik udio maslinarstva u sektoru poljoprivrede.

Turizam

Jedan od najznačajnijih atrakcijskih osnova općine Podgora su plaže. Plaža Plišivac, zatim šljunčana plaža Dračevac, čija je duljina oko 400 metara, plaža Medora i plaža Punta Sutikle okružena borovima, šljunčanog tipa s pogledom na Biokovo.

Osim plaža, slobodno penjalište Drašnice kao atrakcija za ljubitelje adrenalina se nalazi na stijenama iznad mjesta Drašnice 2 km udaljenog od Podgore u smjeru Dubrovnika. Glavno obilježje ovog penjališta su ploče koje zahtijevaju preciznost i izdržljivost. Zatim, atraktivne biciklističke staze i planinarski putevi koji vode do Tučepa ili Baške Vode.

U blizini spomenika Galebova krila nalazi se i prapovijesni lokalitet Troje gomile - četiri grobna humka velikana koji su služili i kao promatračnice (tumuli). Prva tri su djelomično očuvana, dok je četvrti potpuno raskopan te se jasno vide ostaci groba. U gornjoj Podgori nalaze se ostaci kule Roščića. Kule su bile dio obrambenog sustava izgrađenog u 17. i 18. stoljeću u svrhu obrane od Turaka, a u potresu 1962. teško je oštećena posljednja preostala, Roščića kula.

Sakralnu arhitekturu kao dio kulturne ponude predstavlja barokna crkva Sv. Tekle izgrađena je 1626. godine, crkva Sv. Roka s grobljem (17. stoljeće), crkva Svih Svetih i Kapela Sv. Srca Isusova kao najzanimljiviji povijesni lokalitet kraja. Kapelica-svjetonik Ijak (na rtu Ijak) jedna je od najzanimljivijih građevina u Podgori.

U 2019. godini broj soba, apartmana i mjesta za kampiranje na području općine bio je 4.669, dok je broj stalnih postelja bio 11.979. U 2020. godini brojke se mijenjaju i bilježi se pad soba, apartmana i mjesta za kampiranje za 9, 12%, a broj postelja za 8,34%.

Tablica u nastavku prikazuje broj dolazak i noćenja na području općine. Iz tablice se jasno vidi pad broja dolazaka i noćenja u 2020. godini u usporedbi s prijašnjim godinama. Veliki pad se pripisuje pojavi globalne pandemije koja je ostavila velike posljedice, kako na Hrvatsko, tako i na svjetsko gospodarstvo.

Tablica 5 Dolasci i noćenja turista na području Općine Podgora u razdoblju od 2017. do 2020. godine

	Dolasci			Noćenja		
	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
2017.	5.124	131.140	136.264	27.314	929.382	956.696
2018.	6.989	160.618	167.607	31.826	1.005.681	1.037.507
2019.	7.714	180.616	188.330	35.971	1.025.720	1.061.691
2020.	6.450	62.745	69.195	34.486	438.991	473.477

Izvor: Obrada autora prema podacima DZS-a

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Velik broj grla stoke i košnica ➤ Zastupljenost maslinarstva ➤ Veliki broj poduzeća koji utječe na povećanje broja zaposlenih u Općini ➤ Očuvana kulturna i prirodna baština koja čini atrakcijsku osnovu za razvoj specifičnih oblika turizma, ali i povezanih gospodarskih djelatnosti ➤ Kvalitetno maslinovo ulje ➤ Ribarska flota ➤ Članstvo Općine u LAG-u Adrion ➤ Sudjelovanje u osnivanju LAGUR-a ➤ Očuvanost dugih šljunčanih plaža ➤ Tradicija turizma ➤ Snažne hotelske kuće ➤ Na prostoru Općine nalazi se ulaz u PP Biokovo 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sezonalnost turizma ➤ Nejednaka razvijenost među gospodarskim sektorima ➤ Nedostatna povezanost i suradnja poljoprivrednih dionika i subjekata ➤ Nedovoljan broj poduzeća koja proizvode proizvode visoko dodane vrijednosti ➤ Veliki broj divljih odlagališta narušava ekološku vrijednost područja za razvoj ruralnog turizma, eko poljoprivrede i slično ➤ Prevladava tercijarni sektor gospodarstva što se za vrijeme pandemije uzrokovane koronavirusom pokazalo kao velika prijetnja za opstanak gospodarstva i poduzetništva općine ➤ Manjak ulaganja u inovacije, digitalizaciju, suradnju sektora, lance vrijednosti i kratke lance opskrbe ➤ Manjak obrazovanja za inovacije, poduzetništvo, digitalizaciju i održivi gospodarskih razvoj
PRILIKE	PRIJETNJE

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ulaganja u obnovljive izvore energije ➤ Trendovi razvoja turizma – povezivanje različitih oblika turizma (agro, aktivni i drugi oblici turizma), veliki potencijal za razvoj kamping turizma, glamping, kuća za odmor ➤ Trend potražnje za autohtonim lokalnim namirnicama i hranom te ekološkim poljoprivrednim proizvodima ➤ Trend porasta interesa za selektivnim turističkim oblicima, posebice ruralnim gastro turizmom, eko-turizmom, kulturno-povijesnim turizmom ➤ Oživljavanje eko-proizvodnji hrane (eko-poljoprivreda, održivo ribarstvo), odnosno plava i zelena ekonomija i inovacije 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Degradacija okoliša uzrokovana velikim priljevom ljudi u ljetnim mjesecima ➤ Loš utjecaj masovnog turizma na kvalitetu življenja, okoliš i razvoj općine ➤ Globalne i druge zdravstvene, društvene, ekonomske i financijske krize i nestabilnosti, koje mogu onemogućiti i otežati obavljanje (redovnih) gospodarskih aktivnosti te smanjiti gospodarska ulaganja i razvoj poduzetnika ➤ Posljedice klimatskih promjena, kao što su suše, poplave i pojava drugih klimatskih ekstrema koji mogu utjecati na poljoprivredne aktivnosti, proizvodnju hrane ➤ Ekološke katastrofe i zagađenja u (neposrednoj) blizini općine ➤ Porast administrativnih i financijskih opterećenja za poduzetnike
--	--

Slika 10 Gospodarska razvojna dimenzija općine Podgora

RAZVOJNI IZAZOVI:

- Razvoj cjelogodišnje turističke ponude i novih, specifičnih, oblika turizma u svrhu sprječavanja i/ili smanjenja masovnih posjeta u ljetnim mjesecima
- U zadovoljavajućoj mjeri izjednačiti razvoj među gospodarskim sektorima
- Ulaganje u ljude i znanja od najmlađe dobi do cjeloživotnog obrazovanja
- Pokretanje inovativnih projekata i programa suradnje
- Podgora nije dio niti jednog Integriranog teritorijalnog programa pa se mora takmičiti na nacionalnoj i međunarodnoj razini što znači pripremu projekata iznimne kvalitete i konkurentnosti

RAZVOJNE POTREBE:

- Udruživanje OCD-ova iz područja kulturne i prirodne baštine s turističkim sektorom kako bi se kreirale nove turističke vrijednosti
- Poduzetnička, inovacijska, razvojna i druga višenamjenska infrastruktura, programi i sadržaji
- Ostvarivanje međusektorske suradnje i održivih lokalnih i regionalnih partnerstava za cjelokupni razvoj općine
- Integrirani teritorijalni razvoj
- Udruživanje OPG-ova i drugih dionika u inovacijske klastere i/ili zadruge i/ili udruge proizvođača i pružatelja usluga

4. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA U PODRUČJU NADLEŽNOSTI SAMOUPRAVNE JEDINICE S OBRAZLOŽENJEM NJIHOVA ODABIRA

Temeljem provedene analize stanja i SWOT analize prema četirima razvojnim dimenzijama (Društvo, Gospodarstvo, Infrastruktura te Prostor i okoliš) iz kojih su proizašli ključni razvojni izazovi i potrebe, slijede ključni prioriteti djelovanja općine Podgora u razdoblju 2022.-2025. godine:

1. Učinkovita i uključiva javna uprava i usluge
2. Unaprijeđena i dostupna javna i društvena infrastruktura i usluge
3. Sigurnost i kvaliteta života svih dobnih i ciljnih skupina
4. Razvoj cjelogodišnjih gospodarskih aktivnosti i jačanje gospodarske konkurentnosti

Prioritet **1. Učinkovita i uključiva javna uprava i usluge** predstavlja alat općine Podgora za implementaciju strateškog cilja 3. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine za ostvarenje učinkovitog i djelotvornog pravosuđa, javne uprava i upravljanja državnom imovinom. Prioritet proizlazi iz potrebe za upravljanjem procesima pružanja javnih usluga te vođenjem i unaprjeđenjem sveukupnih poslova lokalnog značaja iz samoupravnog djelokruga općine, koja će biti dostupna, prilagođena i usmjerena svim stanovnicima, dobnim i ciljnim skupinama. Prioritet će se ostvariti kroz provedbu mjera koja obuhvaća aktivnosti redovnog rada svih tijela lokalne samouprave te unaprjeđenja prostornog i razvojnog planiranja.

Prioritet **2. Unaprijeđena i dostupna javna i društvena infrastruktura i usluge** je instrument općine Podgora za implementaciju strateškog cilja 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. Prioritet proizlazi iz prepoznatih potreba općine za razvitkom dostatne, učinkovite, kvalitetne, ekološki održive, jednako dostupne, kako javne fizičke, tako i društvene infrastrukture i sadržaja na čitavom prostoru općine Podgora, koja će omogućiti najvišu kvalitetu života, rada i odmora svih njezinih stanovnika i posjetitelja. Prioritet će se ostvariti provedbom mjera redovnog održavanja i unaprjeđenja komunalne, prometne, društvene, kulturne i sportske infrastrukture, sadržaja i događanja.

Prioritet **3. Sigurnost i kvaliteta života svih dobnih i ciljnih skupina** implementira strateške ciljeve 7. Sigurnost za stabilan razvoj, 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji, 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život te 2. Obrazovani i zaposleni ljudi Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. Prioritet proizlazi iz potrebe za brigom i doprinosom svim dobnim i ciljnim skupinama, kao što su djeca i mladi, obitelji, stariji te socijalno ugroženi stanovnici, kao i doprinosu sigurnosti stanovništva i posjetitelja općine. Prioritet će se ostvariti kroz provedbu mjera koje obuhvaćaju financiranje redovnog rada protupožarne i civilne zaštite te njihovog unaprjeđenja, zdravstva i socijalne skrbi te brige o djeci i školskoj populaciji.

Prioritet **4. Razvoj cjelogodišnjih gospodarskih aktivnosti i jačanje gospodarske konkurentnosti** predstavlja alat općine Podgora za implementaciju strateškog cilja 1. Nacionalne razvojne strategije

Republike Hrvatske do 2030. godine za ostvarenje konkurentnog i inovativnog gospodarstva. Prioritet proizlazi iz prepoznatih potencijala općine kao što su postojeći prirodni, kulturni, ljudski i materijalni resursi kao osnovom za gospodarskom valorizacijom i razvitkom, te potrebom za njihovim očuvanjem, održivim korištenjem, unapređenjem i stvaranjem dodane vrijednosti u svrhu ekonomske prosperitetnosti stanovništva. Osim toga, prioritet se temelji na potrebi za unapređenjem i stvaranjem cjelogodišnjih gospodarski aktivnosti. Prioritet će se ostvariti kroz mjere poticanja gospodarstva te aktivnosti subvencioniranja subjekata u poljoprivredi i obrtništvu.

5. POPIS MJERA S KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA REZULTATA

NAZIV MJERE	Mjera 1. Prostorno i razvojno planiranje	
OPIS MJERE	Mjera obuhvaća izradu novih te izmjene i dopune postojećih prostornih planova i urbanističkih planova općine Podgora, pojedinih naselja ili dijelova naselja te izradu dokumenata razvojnog planiranja, uključujući programe, projekte, studije i pripremu ostale projektno-tehničke dokumentacije. Svrha provedbe mjere je unapređenje prostornog i urbanističkog planiranja i pokrivenosti općine planovima te unapređenje razvojnog planiranja, radi poboljšanja kvalitete stanovanja, življenja, boravka i rada na prostoru općine Podgora.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Izrada novih, izmjene i dopune prostornih i urbanističkih planova	Izrada razvojnih programa, projekata, studija i tehničke dokumentacije
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Izrađeni/izmijenjeni/dopunjeni dokumenti prostornog i urbanističkog planiranja (broj)	Izrađena dokumentacija razvojnog planiranja (broj)
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	5	6
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	6	6
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	7	7
CILJNA VRIJEDNOST 2024.	8	8
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	4	4
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	1.415.000,00 HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	Program 1000 Prostorno planiranje Kapitalni projekt K100001 Izrada prostornih i urbanističkih planova	

	<p>Program 1001 Izrada projektne dokumentacije Kapitalni projekt K100001 Izrada projektne dokumentacije OPĆINA PODGORA Kapitalni projekt K100006 Uređenje zemljišnih knjiga- katastarska izmjera Kapitalni projekt K100037 Izrada projektne dokumentacije LED rasvjete Tekući projekt T100036 Izrada planova, programa i projekata održive mobilnosti i razvoj zelene, plave i sive infrastrukture</p> <p>Program 1002 Izrada sustava baze podataka Kapitalni projekt K100001 Sustav za upravljanje prostornim i neprostornim bazama podataka</p>
DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI	Da, kroz Kapitalni projekt Izrada projektne dokumentacije LED rasvjete te kroz Tekući projekt T100036 Izrada planova, programa i projekata održive mobilnosti i razvoj zelene, plave i sive infrastrukture
DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI	Ne

NAZIV MJERE	Mjera 2. Unaprjeđenje i održavanje komunalne infrastrukture		
OPIS MJERE	<p>Mjera obuhvaća financiranje redovne djelatnosti održavanja javnih površina (plaže, šetnice, nerazvrstane ceste i druge komunalne infrastrukture), obavljanja komunalnih usluga (prikupljanje otpada) te unaprjeđenje stanja postojeće i izgradnju nove komunalne infrastrukture na prostoru općine Podgora (pješačke zone, vidikovci, plaže, groblja, javna rasvjeta, ceste, raskrižja i sl.) i opreme (mobilno reciklažno dvorište, vozilo za prikupljanje otpada i sl.) .</p> <p>Svrha provedbe mjere je unaprjeđenje stanja postojeće i izgradnja nove komunalne infrastrukture, radi učinkovitog pružanja komunalnih usluga građanstvu te unaprjeđenja dostupnosti i kvalitete komunalnih sadržaja.</p>		
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Održavanje javnih površina općine	Opremanje i građenje komunalne infrastrukture te nabava komunalne opreme	Održavanje čistoće općine
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Održavane javne površine (broj lokaliteta)	Nabavljena komunalna oprema (broj komada/kompleta)	Zbrinuti otpad (tona)
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	145	6	1840
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	150	10	1280
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	155	10	1250

CILJNA VRIJEDNOST 2024.	160	10	1200
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	80	5	586
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	20.872.000,00 HRK		
PROGRAM U PRORAČUNU	<p><u>Program 9000 ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE</u></p> <p>Aktivnost A100001 Održavanje groblja Aktivnost A100002 Održavanje nerazvrstanih cesta, puteva i šetnica Aktivnost A100003 Održivo gospodarenje plažama Aktivnost A100004 Održavanje zelenih površina Aktivnost A100009 Uređenje ostalih javnih površina Aktivnost A100010 Nabava sitnog inventara, materijala i dijelova za tekuće i inv. održavanje Aktivnost A100011 Nabava opreme za komunalnu infrastrukturu Aktivnost A100020 Redovni trošak električne energije- mrežarina i opskrba Aktivnost A100021 Održavanje javne rasvjete Aktivnost A100030 Uređenje mjesta Općine Podgora za blagdane Aktivnost A100035 Održavanje i čišćenje naselja- Podgorski komunalac j.d.o.o. Aktivnost A100040 Održavanje čistoće Općine Podgora Aktivnost A100043 Sanacija divljih deponija, uspostava digitalnog nadzora i revitalizacija područja Aktivnost A100044 Sanacija odvodnje i odvodnih kanala Kapitalni projekt K100022 Pružanje energetske usluge u uštedi električne energije Tekući projekt T100001 Izmještanje mjernih mjesta i opreme iz vlasništva HEP-a</p> <p><u>Program 1000 IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE</u></p> <p>Kapitalni projekt K100020 Uređenje vidikovaca Kapitalni projekt K200020 Športsko rekreacijski centar Žanjeva s lučicom Kapitalni projekt K200030 Izgradnja i rekonstrukcija dječjih igrališta Kapitalni projekt K200031 Uređenje sportskog terena i dvorane Kapitalni projekt K200035 Izgradnja šetnica i biciklističkih staza Kapitalni projekt K400001 Uređenje groblja u Podgori Kapitalni projekt K400010 Uređenje groblja u Drašnicama Kapitalni projekt K400020 Uređenje groblja u Igranima Kapitalni projekt K400030 Uređenje groblja u Živogošću Kapitalni projekt K500001 Javna rasvjeta- PODGORA Kapitalni projekt K500010 Javna rasvjeta- DRAŠNICE Kapitalni projekt K500020 Javna rasvjeta- IGRANE Kapitalni projekt K500030 Javna rasvjeta- ŽIVOGOŠĆE Kapitalni projekt K600001 Nabava opreme i vozila za zbrinjavanje komunalnog otpada Kapitalni projekt K600003 Komunalna zona Gornje Igrane</p> <p><u>Program 1000 PODGORSKI KOMUNALAC</u></p> <p>Kapitalni projekt K100001 PODGORSKI KOMUNALAC</p>		

DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI	Da, kroz aktivnosti Održavanja zelenih površina i Kapitalni projekt Pružanje energetske usluge u uštedi električne energije
DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI	Ne

NAZIV MJERE	Mjera 3. Odgoj i obrazovanje	
OPIS MJERE	Mjera obuhvaća subvencioniranje cijene prijevoza učenicima i studentima te donacije za besplatni dodatni školski obrazovni materijal za djecu osnovne škole. Svrha provedbe mjere je pružanje podrške učenicima u redovnim obrazovnim potrebama.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Subvencioniranje prijevoza učenicima	Donacije udžbenika učenicima
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2022.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Učenici koji primaju subvencije za prijevoz (broj)	
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	60	
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	70	
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	70	
CILJNA VRIJEDNOST 2024.	70	
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	35	
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	385.000,00 HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	<p><u>Program 1001 ŠKOLSKI ODGOJ</u> Aktivnost A100001 USLUGE U ŠKOLSTVU IZNAD STANDARDA Tekući projekt T100001 Besplatni dodatni obrazovni materijal za djecu osnovne škole</p> <p><u>Program 1002 SUFINANCIRANJE CIJENE PRIJEVOZA UČENICIMA I STUDENTIMA</u> Aktivnost A100001 Sufinanciranje cijene prijevoza učenicima i studentima</p>	
DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI	Ne	
DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI	Ne	

NAZIV MJERE	Mjera 4. Briga o djeci		
OPIS MJERE	Mjera obuhvaća redovnu djelatnost dječjeg vrtića Morski konjić, unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, energetska učinkovitost i opremanje vrtića te darivanje djece. Svrha provedbe mjere je financiranje redovne djelatnosti predškolskog odgoja te unaprjeđenje mogućnosti i uvjeta predškolskog odgoja.		
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Redovna djelatnosti dječjeg vrtića	Unaprjeđenje uvjeta za predškolski odgoj i obrazovanje	Darivanje djece
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Ukupno upisane djece u dječji vrtić (broj)	Unaprijeđene usluge/sadržaji/objekti u sustavu predškolskog odgoja (broj)	Dodijeljeni darovi za djecu (broj)
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	51	0	256
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	57	1	285
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	55	1	270
CILJNA VRIJEDNOST 2024.	53	2	260
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	54	0	180
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	8.907.200,00 HRK		
PROGRAM U PRORAČUNU	<p><u>Program 1000 PREDŠKOLSKI ODGOJ</u> Aktivnost A100001 REDOVNA DJELATNOST DJEČJEG VRTIĆA-MORSKI KONJIĆ Aktivnost A100002 Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja Kapitalni projekt K100001 Energetska učinkovitost i opremanje vrtića Kapitalni projekt K100002 Rekonstrukcija i opremanje vrtića Kapitalni projekt K100003 Uređenje igrališta unutar dječjeg vrtića</p> <p><u>Program 1003 DAROVI DJECI</u> Tekući projekt T100001 DAROVI DJECI</p>		
DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI	Da, kroz kapitalni projekt Energetske učinkovitosti i opremanje vrtića		
DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI	Ne		

NAZIV MJERE	Mjera 5. Socijalna skrb		
OPIS MJERE	Mjera obuhvaća pružanje podrške socijalno ugroženom stanovništvu, obiteljima i umirovljenicima te jačanje socijalnih usluga i aktivnosti kroz financiranje programa OCD-ova i ustanova socijalnog djelokruga. Svrha provedbe mjere je osiguranje boljeg životnog standarda stanovništva, posebice socijalno ugroženog i smanjenje nejednakosti		
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Poticanje OCD-ova i ustanova socijalnog djelokruga	Dodjela subvencija, pomoći i donacija	
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Financirane udruge i ustanove (broj)	Korisnici jednokratne novčane pomoći (broj)	Kućanstava koja primaju novčane pomoći (broj)
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	2	6	10
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	2	4	10
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	2	4	9
CILJNA VRIJEDNOST 2024.	2	4	9
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	1	2	4
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	1.494.500,00 HRK		
PROGRAM U PRORAČUNU	Program 1000 PROGRAM SOCIJALNE SKRBI I NOVČANIH DAVANJA Aktivnost A200000 POTICANJE USTANOVA I UDRUGA SOCIJALNOG KARAKTERA Tekući projekt T100002 POMOĆ OBITELJIMA I KUĆANSTVIMA Tekući projekt T200002 Zaželi sunce		
DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI	Ne		
DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI	Ne		

NAZIV MJERE	Mjera 6. Promicanje kulture, sporta i civilnog društva		
OPIS MJERE	Mjera obuhvaća obnovu, održavanje i rekonstrukciju kulturno-povijesnih i vjerskih spomenika i objekata te organizaciju i provedbu kulturnih i zabavnih programa, projekata, manifestacija i okupljanja. Osim navedenoga, obuhvaća i financiranje sportskih i kulturnih ustanova i udruga te financiranje prijevoza djece na trening. Svrha provedbe mjere je unapređenje stanja i valorizacije sveukupne kulturne baštine, poticanje sportskih aktivnosti i razvoj civilnog društva.		
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Poticanje OCD-ova i ustanova sportskog i kulturnog djelokruga	Organiziranje kulturnih manifestacija i događanja	Obnova i očuvanje kulturne baštine i povijesnih vrijednosti
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Broj financiranih udruga i ustanova	Broj organiziranih kulturnih manifestacija	Broj rekonstruiranih/izgrađenih, obnovljenih i održavanih spomenika i objekata
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	3	0	1
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	3	4	1
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	3	5	1
CILJNA VRIJEDNOST 2024.	3	5	1
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	2	3	0
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	7.900.000,00 HRK		
PROGRAM U PRORAČUNU	<p><u>Program 1000 ŠPORTSKE UDRUGE I DRUŠTVA</u> Aktivnost A100001 FINANCIRANJE ŠPORTSKIH UDRUGA I DRUŠTAVA Tekući projekt T100001 CRO RACE</p> <p><u>Program 1000 PROGRAMI U KULTURI, KULTURNE UDRUGE I DRUŠTVA</u> Aktivnost A100001 FINANCIRANJE KULTURNIH UDRUGA I DRUŠTAVA Aktivnost A100002 ODRŽAVANJE SPOMENIKA KULTURE I VJERSKIH OBJEKATA Aktivnost A100005 ORGANIZIRANJE KULTURNIH ZBIVANJA I PROSLAVA Kapitalni projekt K100013 Rekonstrukcija kino dvorane Kapitalni projekt K100014 Interpretacijski centar Zalina kula Kapitalni projekt K100015 Interpretacijski centar Galebova krila Tekući projekt T100001 Idejno rješenje grba Općine Podgora Tekući projekt T100016 Unapređenje i razvoj društveno-kulturnih programa, projekata i sadržaja</p>		

	<p>Program 1000 LIFE PROGRAM BJELOGLAVI SUPOVI Kapitalni projekt K100001 LIFE PROGRAM BJELOGLAVI SUPOVI</p> <p>Program 1001 Civilno društvo Aktivnost A100001 Civilno društvo</p>
DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI	Ne
DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI	Ne

NAZIV MJERE	Mjera 7. Protupožarna i civilna zaštita		
OPIS MJERE	<p>Mjera obuhvaća financiranje redovne djelatnosti protupožarne i civilne zaštite (DVD Podgora), unaprjeđenje uvjeta rada i opremljenosti službi za protupožarnu i civilnu zaštitu, kroz nabavu vatrogasnog vozila, te financiranje aktivnosti i programa OCD-ova i ustanova od značaja za zaštitu i spašavanje.</p> <p>Svrha provedbe mjere je doprinijeti sigurnosti stanovništva i posjetitelja na prostoru općine</p>		
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Pružanje vatrogasne i civilne zaštite	Poboljšanje opremljenosti i kapaciteta protupožarnih snaga	Poticanje OCD-ova od značaja za zaštitu i spašavanje
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Intervencije zaštite i spašavanja (broj)	Nabavljena vatrogasna vozila (broj)	Financirane udruge i ustanove iz djelokruga protupožarne i civilne zaštite (broj)
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	70	1	1
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	70	0	3
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	70	0	3
CILJNA VRIJEDNOST 2024.	70	0	3
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	35	0	1
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	4.188.000,00 HRK		
PROGRAM U PRORAČUNU	<p>Program 1000 ZAŠTITA OD POŽARA, CIVILNA ZAŠTITA I SIGURNOST Aktivnost A100001 TROŠKOVI CIVILNE ZAŠTITE Aktivnost A100002 REDOVNA DJELATNOST DVD PODGORA Aktivnost A100003 SEZONSKA OBRANA OD POŽARA</p>		

	Aktivnost A100004 Pomoći zdravstvenim organizacijama, institucijama i praksama Aktivnost A100010 FINANCIRANJE UDRUGA OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE Kapitalni projekt K100001 Nabava vatrogasnog vozila Kapitalni projekt K100003 Izrada projekata za prevenciju, povećanje pripravnosti u slučaju prirodnih i drugih katastrofa
DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI	Ne
DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI	Ne

NAZIV MJERE	Mjera 8. Lokalna uprava i administracija				
OPIS MJERE	Mjera obuhvaća financiranje redovitih aktivnosti i djelatnosti javne uprave te izvršnog i predstavničkih tijela općine, zatim jačanje partnerstva i suradnje kroz članstva u organizacije, održavanje i rekonstrukcija poslovnih prostora/zgrada te vozila u vlasništvu općine. Osim navedenoga, obuhvaća i izradu projektne dokumentacije, studija, katastra i sustava baze podataka za potrebe općine. Svrha provedbe mjere je učinkovito pružanje usluga građanstvu u djelokrugu lokalne samouprave te njihovo unaprjeđenje.				
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Redovne aktivnosti javne uprave	Redovne djelatnosti izvršnog i predstavničkih tijela općine	Jačanje partnerstva i suradnje	Održavanje i rekonstrukcija poslovnih prostora/zgrada u vlasništvu općine	Izrada projektne dokumentacije za prijavu na natječaje
PLANIRANI ROK POSTIGNUĆA KLJUČNIH AKTIVNOSTI	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.	Prosinac, 2022.
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.				
POKAZATELJ(I) REZULTATA	Ukupno zaposleni u javnoj upravi (broj)		Akti iz djelokruga predstavničkog i izvršnog tijela općine (broj)		Broj pripremljenih projektnih prijedloga
POČETNA VRIJEDNOST (2020.)	10		114		17
CILJNA VRIJEDNOST 2022.	11		100		20
CILJNA VRIJEDNOST 2023.	11		100		20
CILJNA VRIJEDNOST 2024.	11		100		20
CILJNA VRIJEDNOST 2025. (do svibnja 2025.)	11		50		10
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	27.089.000,00 HRK				

<p>PROGRAM U PRORAČUNU</p>	<p><u>Program 1000 REDOVNA DJELATNOST PREDSTAVNIČKOG I IZVRŠNOG TIJELA</u> Aktivnost A100001 Priprema i donošenje akata i mjera iz djelokruga predstavničkog tijela Aktivnost A100004 Redovan rad izvršnog tijela Aktivnost A100005 Razvoj civilnog društva- rad političkih stranaka Aktivnost A100006 Jačanje partnerstva i suradnje Aktivnost A100007 Članstvo u lokalnim akcijskim grupama i tuzemnim udrugama i asocijacijama</p> <p><u>Program 1000 JAVNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE IMOVINOM</u> Aktivnost A100001 Rashodi za zaposlene Aktivnost A100002 Materijalni rashodi Aktivnost A100003 Rashodi za usluge Aktivnost A100004 Održavanje poslovnih prostora/zgrada u vlasništvu Općine Aktivnost A100005 Financijski rashodi Aktivnost A100006 Održavanje vatrogasnih cisterni Aktivnost A100007 Najam zemljišta za potrebe uređenja parkirališta i okretišta Aktivnost A100008 Konzultantske usluge za prijavu na natječaje Aktivnost A100009 Zbrinjavanje otpada i eko renta Kapitalni projekt K100001 Nabava dugotrajne imovine Kapitalni projekt K100006 Društveni dom- rekonstrukcija i energetska obnova Kapitalni projekt K100007 Rekonstrukcija i energetska obnova zgrade stare uljare u Podgori Kapitalni projekt K100008 Obnova stare uljare u Marinovićima Kapitalni projekt K100009 Rekonstrukcija plažnog objekta Sutikla Kapitalni projekt K100010 Nabava ekoloških vozila za komunalno redarstvo Tekući projekt T100003 Sustav Prometno redarstvo Tekući projekt T100004 Smart city upravljanje infrastrukturom</p>
<p>DOPRINOS MJERE ZELENOJ TRANZICIJI</p>	<p>Da, kroz Kapitalni projekt Rekonstrukcija i energetska obnova zgrade stare uljare u Podgori</p>
<p>DOPRINOS MJERE DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI</p>	<p>Da, kroz Tekući projekt Smart city upravljanje infrastrukturom</p>

6. INDIKATIVNI FINACIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU MJERA, AKTIVNOSTI I PROJEKATA

Tablica 6 Popis mjera s prikazanim procijenjenim troškom pojedine mjere i poveznicom na izvor financiranja

REDNI BROJ MJERE	NAZIV MJERE	PROCIJENJENI TROŠAK PROVEDBE MJERE (HRK)	POVEZNICA NA IZVOR FINANCIRANJA U PRORAČUNU JLS
1.	Mjera 1. Prostorno i razvojno planiranje	1.415.000,00	Program 1000 Prostorno planiranje Program 1001 Izrada projektne dokumentacije Program 1002 Izrada sustava baze podataka
2.	Mjera 2. Unaprjeđenje i održavanje komunalne infrastrukture	20.872.000,00	Program 9000 ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE Program 1000 IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE Program 1000 PODGORSKI KOMUNALAC
3.	Mjera 3. Odgoj i obrazovanje	385.000,00	Program 1001 ŠKOLSKI ODGOJ Program 1002 SUFINANCIRANJE CIJENE PRIJEVOZA UČENICIMA I STUDENTIMA
4.	Mjera 4. Briga o djeci	8.907.200,00	Program 1000 PREDŠKOLSKI ODGOJ Program 1003 DAROVI DJECI
5.	Mjera 5. Socijalna skrb	1.494.500,00	Program 1000 PROGRAM SOCIJALNE SKRBI I NOVČANIH DAVANJA
6.	Mjera 6. Promicanje kulture, sporta i civilnog društva	7.900.000,00	Program 1000 ŠPORTSKE UDRUGE I DRUŠTVA Program 1000 PROGRAMI U KULTURI, KULTURNE UDRUGE I DRUŠTVA Program 1000 LIFE PROGRAM BJELOGLAVI SUPOVI Program 1001 Civilno društvo
7.	Mjera 7. Protupožarna i civilna zaštita	4.188.000,00	Program 1000 ZAŠTITA OD POŽARA, CIVILNA ZAŠTITA I SIGURNOST
8.	Mjera 8. Lokalna uprava i administracija	27.089.000,00	Program 1000 REDOVNA DJELATNOST PREDSTAVNIČKOG I IZVRŠNOG TIJELA Program 1000 JAVNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE IMOVINOM

7. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Za provedbu ovoga Provedbenog programa te za praćenje i izvještavanje o provedbi nadležna je općina Podgora na čelu s načelnicom općine kao odgovornom osobom. Općina Podgora koordinira procesom koji za cilj ima provedbu mjera usmjerenih dostizanju strateških ciljeva te ispunjenju vizije.

Praćenje provedbe odvija se tako da odgovorna osoba priprema godišnja izvješća o provedbi. Općinsko vijeće zaprima i odobrava godišnja izvješća te daje preporuke za unaprjeđenje izvršavanja. Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa općine Podgora bit će objavljena na službenim internetskim stranicama općine.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja
- učinkovito upravljanje provedbom akta strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akta strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih mjera
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akta strateškog planiranja
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Proces praćenja i izvještavanja uključuje sljedeće korake u cilju provedbe praćenja i izvještavanja o strateškom planiranju:

- Uspostava institucionalnog okvira za praćenje uspješnosti provedbe
- Identifikacija zahtjeva praćenja
- Uspostava mreže osoba za praćenje
- Izvještavanje o rezultatima; identifikacija mogućih problema
- Pokretanje preventivnih mjera rješavanja problema
- Ispunjavanje službenih zahtjeva izvješćivanja

Postupak vrednovanja akta strateškoga planiranja neovisna je usporedba i ocjena očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinka provedbe Provedbenog programa. Pravilnikom o provedbi postupka

vrednovanja (NN 66/2019) definirana je obveza vrednovanja akata strateškog planiranja samo za srednjoročne i dugoročne akte. Prema tome, obveza vrednovanja Provedbenog programa nije definirana, ali ukoliko se ukaže potreba za provedbom istog za daljnje formiranje javnih politika, a sukladno financijskim mogućnostima općine, vrednovanje će se provesti prema niže navedenoj metodologiji.

Sustav vrednovanja temelji se na sljedećim parametrima:

- Vrednovanje provode unutarnji i/ili vanjski stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnima za izradu i provedbu akata strateškoga planiranja;
- Načelnik/ca koji je nadležan za pokretanje izrade akta strateškog planiranja donosi odluku o početku postupka vrednovanja;
- Rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškoga planiranja utvrđeni postupkom vrednovanja predstavljaju temelj za reviziju javnih politika i daljnje procese strateškoga planiranja.

Metodologija vrednovanja primijenit će se sukladno pravilima definiranim u Priručniku o strateškom planiranju te Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019).

8. DRUGI RELEVANTNI PODATCI O MJERI

Osim provedbi ciljeva politika utvrđenih u aktima strateškog planiranja, samoupravne jedinice provedbom mjera doprinose i provedbi međunarodno preuzetih obveza, provedbi obveza uređenih posebnim nacionalnim propisima kao i provedbi zajedničkih prioriteta Europske unije. Označavanjem doprinosa pojedinih mjera ispunjenju navedenih obveza u Prilogu 1 provedbenog programa, moguće je odrediti ukupne iznose ulaganja planirane na razini JLP(R)S namijenjene provedbi međunarodno preuzetih obveza, kao i provedbi zajedničkih prioriteta i obveza uređenih posebnim nacionalnim propisima.

8.1. Utvrđivanje doprinosa mjera JLP(R)S-a ispunjenju obaveza uređenih posebnim nacionalnim propisima

U skladu s odredbama propisa koji uređuju upravljanje razvojem područja s razvojnim posebnostima (Zakon o otocima, Zakon o potpomognutim područjima, Zakon o brdsko-planinskim područjima), JLP(R)S koje u svom sastavu sadrže i područja s razvojnim posebnostima, dužne su na primjereni način pridonositi gospodarskom i ukupnom razvoju navedenih područja u skladu s njihovim razvojnim posebnostima, odnosno provoditi mjere i poduzimati radnje predviđene navedenim propisima.

Na prostoru Općine Podgora nema područja s posebnim obilježjima.

8.2. Utvrđivanje doprinosa mjera JLP(R)S-a provedbi zajedničkih prioriteta Europske unije

Digitalna transformacija i zelena tranzicija su zajednički prioriteti razvoja Europske unije u narednom razdoblju. Obzirom na navedeno nužno je pripremati i provoditi politike kojima će se ojačati kapaciteti u području novih digitalnih tehnologija i podržati zelena tranzicija u zemljama Europske unije, kako na nacionalnoj, tako i na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

Ukoliko određena mjera, bilo u cijelosti ili djelomično, doprinosi zelenoj tranziciji, odnosno očuvanju biološke raznolikosti, osiguranju zdravijeg i održivijeg prehrambenog sustava, jačanju kružne ekonomije, promicanju zelenih investicija i osnaživanju industrija za zelenu tranziciju, tada se tijekom izrade provedbenog programa navedenoj mjeri u Prilogu 1 dodjeljuje oznaka (DA). Ukoliko mjera ne doprinosi zelenoj tranziciji potrebno je unijeti (NE).

Ukoliko određena mjera, bilo u cijelosti ili djelomično, doprinosi digitalnoj transformaciji, odnosno integraciji digitalnih tehnologija, umjetne inteligencije, interneta stvari i računalstva u oblaku u poslovanje poduzeća i tijela javne vlasti, razvoju digitalnih vještina u građana i radnika, digitalizaciji javnih usluga kao i razvoju digitalnih platformi, tada se tijekom izrade provedbenog programa navedenoj mjeri u Prilogu 1 dodjeljuje oznaka (DA). Ukoliko mjera ne doprinosi digitalnoj transformaciji potrebno je unijeti (NE).

S obzirom na navedeno, mjere Provedbenog programa općine Podgora 2022-2025 (V1) za koje je utvrđeno da doprinose zelenoj tranziciji su slijedeće:

- Mjera 1. Prostorno i razvojno planiranje
- Mjera 2. Unaprjeđenje i održavanje komunalne infrastrukture
- Mjera 4. Briga o djeci
- Mjera 8. Lokalna uprava i administracija

dok je za slijedeće mjere utvrđeno da doprinose digitalnoj transformaciji:

- Mjera 8. Lokalna uprava i administracija

8.3. Utvrđivanje doprinosa mjera JLP(R)S-a provedbi ciljeva/ podciljeva održivog razvoja UN Agende 2030

Ukoliko provedba određene mjere doprinosi ostvarenju određenog cilja Programa Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine (UN Agenda 2030), tada se navedenoj mjeri tijekom izrade u Prilogu 1 provedbenog programa dodjeljuje oznaka (SDG i broj cilja ili pripadajućeg podcilja održivog razvoja). Ukoliko provedba mjere ne doprinosi ostvarenju ciljeva održivog razvoja tada je na odgovarajućem mjestu potrebno unijeti oznaku nije primjenjivo (n/p).

U nastavku je prikazan doprinos mjera Provedbenog programa općine Podgora 2022-2025 (V1) ciljevima Programa Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine (UN Agenda 2030).

Tablica 7 Prikaz mjera prema doprinosu UN AGENDI 2030

REDNI BROJ MJERE	NAZIV MJERE	DOPRINOS PROVEDBI CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA SDG
1.	Mjera 1. Prostorno i razvojno planiranje	n/p
2.	Mjera 2. Unaprjeđenje i održavanje komunalne infrastrukture	„SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije“
3.	Mjera 3. Odgoj i obrazovanje	„SDG 4 Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima“
4.	Mjera 4. Briga o djeci	„SDG 4 Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima“
5.	Mjera 5. Socijalna skrb	„SDG 1 Iskorijeniti siromaštvo svugdje i u svim njegovim oblicima“
6.	Mjera 6. Promicanje kulture, sporta i civilnog društva	„SDG 3 Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina“
7.	Mjera 7. Protupožarna i civilna zaštita	„SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima“
8.	Mjera 8. Lokalna uprava i administracija	„SDG 16 Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.“

POPIS SLIKA I TABLICA

Slika 1 SWOT analiza prostorne i okolišne razvojne dimenzije općine Podgora	7
Slika 2 Potrošnja vode u m ³ na području općine Podgora u razdoblju od 2015. do 2020. godine	10
Slika 3 Infrastrukturna razvojna dimenzija općine Podgora	12
Slika 4 Kretanje broja stanovnika općine Podgora u razdoblju 1971.-2011.	13
Slika 5 Vitalna statistika općine Podgora u razdoblju 2015.- 2020. godine	13
Slika 6 Migracije općine Podgora u razdoblju 2015.- 2019. godine.....	14
Slika 7 Broj djece upisane u vrtić Morski konjic u Podgori u posljednjih 5 godina	14
Slika 8 Područja djelovanja udruga civilnog društva registriranih u općini Podgora	18
Slika 9 Društvena razvojna dimenzija općine Podgora	20
Slika 10 Gospodarska razvojna dimenzija općine Podgora	24
Tablica 1 Sufinanciranje boravka i prehrane djece u vrtiću iz općinskog proračuna	15
Tablica 2 Popis zaštićenih kulturnih dobara na području općine Podgora	15
Tablica 4 Udruge registrirane na području općine Podgora	17
Tablica 4 Kategorizacija obrta prema djelatnosti i broj na području općine Podgora.....	21
Tablica 7 Dolasci i noćenja turista na području Općine Podogra u razdoblju od 2017. do 2020. godine...	23
Tablica 8 Popis mjera s prikazanim procijenjenim troškom pojedine mjere i poveznicom na izvor financiranja	36
Tablica 9 Prikaz mjera prema doprinosu UN AGENDI 2030.....	40

